

In Memoriam

Pertti (oik.) ja Fredrik (vas.) laskeutumassa tutkimuskuiluun 1950-luvulla.

Luikonlahden kaivostoiminnan kehittäjä, geologi Pertti Huopaniemi on poissa

Pertti Huopaniemi menehtyi 83-vuotiaana Helsingissä 25. huhtikuuta saatuaan äkillisen sairaskohtauksen normaalin päivälänkin jälkeen kahta päivää aiemmin. Hän oli syntynyt Laukaassa 6. kesäkuuta 1931 ja päässyt ylioppilaaksi Jyväskylän lyseosta 1950. Geologiksi hän valmistui Helsingin yliopistosta 1957 ja hänelle tarjottiin heti työpaikka Kaavin Luikonlahdesta, jossa olevaa kuparimalmiaihetta alettiin tutkia mahdollista kaivostoimintaa varten. Töi-

den geologinen vastuu tuli olemaan Pertillä.

Kuten siihen aikaan muutkin syrjäseudulla työskentelevät malmintutkijat myös Pertti joutui asumaan ja työskentelemään varsin vaatimattomissa oloissa. Aamukahvin keittoon tarkoitettu vesi oli monesti jäässä keittiössä. Sähkö onneksi oli, mutta kaikki nykyään luonnollisena pidettävät mukavuudet puuttuivat.

Tutkimus alkoi syväkairauksella, josta saatiin niin lupaavia tuloksia, että tutkimuskuilu katsottiin tarpeelliseksi. Kui-

lun seinämien kartoitus oli nuoren geologin haastavimpia tehtäviä, kun hän joutui roikkumaan turvaköyden varassa liukkailla nuoratikkailla allaan kymmenien metrien pudotus. Pertin huolellisuuden ja vastuullisuuden ansiosta tutkimus sujui hyvin ja luotettava malmiarvio saatiin tehtyä. Myyntisopimusten ja rakentamisen jälkeen Kaavin kunnallekin tärkeä kaivostuotanto saattoi alkaa 1968.

Tuotannon alettua Pertti siirtyi johtamaan Malmikaivos Oy:n malminetsintää. Hänen geologista taitoaan tarvittiin välillä myös sisaryhtiön Ruskealan Marmorin Oy:n kalkkikaivoksella Kerimäellä. Luikonlahdessa oli tavoitteena arvioida kaivoksen ympäristössä olevat muut malmiatheet, jotka osoittautuivat kuitenkin arvottomiksi. Tutkimuksissa löydettiin kuitenkin jotakin sellaista, mitä Suomessa ei pitänyt olla: Suomen ensimmäinen kimberliitti löytyi noin viiden kilometrin päästä kaivoksesta. Löytö johti myöhemmin laajamittaiseen timantinetsintään yhteistyössä australialaisen Ashton Mining Ltd:n kanssa. Siinä löytyi yhteensä 24 kimberliittiä, joista 16 on timanttipitoisia. Valitettavasti niistä ei löydetty tarpeeksi kannattavan tuotannon vaatimia suurikokoisia kiteitä.

Sulfidimalmin ehtyessä Luikonlahdessa alettiin valmistella siirtymistä talkin tuotantoon. Talkista oli tullut paperiteollisuudelle tärkeä täyte- ja päällystysmineraali, jota myös emoyhtiö Myllykoski Oy tarvitsi. Pertin asiantuntemuksella arvioitiin useita talkkiesiintymiä, joista

Polvijärven Solan esiintymä oli laadultaan ja kooltaan sellainen, että paperiteollisuuden vaatimukset täyttävää hienotalkkia voitiin ryhtyä siitä tuottamaan Luikonlahdessa 1983.

Työnsä ohella Pertti osallistui moniin yhteiskunnan toimiin. Hän oli muun muassa Kaavin kunnan vesilautakunnan puheenjohtajana 60-luvulla ja yhtiön edustajana monissa mm. osakaskunnissa, jakokunnissa ja kalastuskunnissa. Hän tuli erinomaisesti toimeen savolaisten kanssa, vaikka pitikin itseään perushämäläisenä. Esimiehenä Pertti oli turvallinen ja kannustava.

Pertti jäi eläkkeelle 1994, mutta talkin tuntemus toi hänelle asiantuntijatehtäviä eläkkeelle jäännin jälkeenkin. Hän oli ranskalaisen *Talc de Luzenac* -yhtiön Senior Geologist 1996–2005. Vuonna 2006 hän siirtyi Liisa-vaimonsa kanssa Helsinkiin lähemmäksi lapsia ja lapsenlapsia.

Pertti oli sotilasarvoltaan kapteeni. Hänen kunniamerkeistään mainittakoon Suomen Leijonan Ritarimerkki, Sotilasansiomitali ja Keskuskauppakamarin 30-v. ansiomerkki. Pertti nautti luonnossa olemisesta ja hänen harrastuksensa olivatkin Lappi, kalastus ja retkeily.

Perttiä muistellen
työtoverit ja ystävät

FREDRIK BJÖRNBERG
JA MATTI TYNI